

[Socialministeren]

af sektorerne kan der skabes optimale løsninger. Derfor må de forskellige sektorer, hver med deres kunnen og erfaring, i højere grad end i dag indskibe sig i et samarbejde.

Således vil arbejdsministeren og undervisningsministeren snarest fremlægge en redegørelse med initiativer til at give en bedre sammenhæng mellem uddannelserne inden for de to områder, også til gavn for de svageste grupper på arbejdsmarkedet.

Den sociale sektor og dens medarbejdere er på baggrund af de seneste års forsøgs- og omstillingsarbejde godt rustede til at gå foran i et sådant tværsektorielt samarbejde. I WHO's målsætning »Sundhed for alle i år 2000«, som ikke alene handler om sygdomsbehandling, men især om aktivering og forebyggelse, har vi et tydeligt eksempel på, at problemerne spænder over flere sektorer, og at løsninger derfor må findes i det tættest mulige samarbejde. Den sociale sektors styrke er i dette som i tilsvarende tværsektorielle indsats, hvor det er familiens og børnenes daglige tilværelse, der er kernepunktet, dels at man gennem årene har opbygget en viden om, hvorledes problemer, der er opstået i andre sektorer, fører til sociale problemer, dels at man i forvejen er lokalt forankret. Derfor er mulighederne for at virke som en lokal dynamo i dette arbejde særlig gode for den sociale sektor.

Den sociale sektor alene skal ikke klare alle problemer fra andre sektorer. Og frem for alt skal ikke alle problemer gøres til sociale problemer.

Ofte er alle i en bestemt gruppe (pensionister, kontanthjælps- eller dagpengemodtagere) automatisk blevet regnet som sociale tilfælde. Det er forkert. Først må vi lokalisere dem, der har det svært, og som derfor har behov for, at der bliver gjort noget ekstra, og så må der sættes ind – hurtigt og effektivt.

Det primære må være, at mennesker styrkes og udvikles ved egne valg og initiativer af uddannelsesmæssig, kulturel og arbejdsmarkeds-mæssig art, som kan opbygge tiltroen til egne ressourcer.

Det ud fra sine egne præmisser velfungerende sociale system med vægten på udbetaling og kontrol opfattes af mange af brugerne som en »hak en hæl og klip en tå«-maskine og er også med til at kvæle gejsten hos mange af medarbejderne. Vi kan ikke komme uden om en vis

økonomisk kontrol, men vi må være meget var-somme, så mennesker ikke føler, at deres almindelige liv og adfærd bliver sat under lup.

Plads til forskelle

En aktiv social indsats kan ikke bygge på fir-kantede bestemmelser og »forkromede systemer«. Selv om befolkningen er nok så homogent sammensat, er der forskel i den måde, folk ønsker at udforme deres tilværelse på. Arbejde og fritid opfattes f.eks. ikke på samme måde af lønmodtagere og mindre selvstændige.

Vi må lære at acceptere sådanne forskelle og indrette vores ordninger, sådan, at der er kønsekvens og sammenhæng i tingene, som mennesker kan forstå.

Vi må fra såvel centralt som lokalt hold fremlægge nogle mål for indsatsen og afstikke nogle rammer, inden for hvilke disse mål kan nås. Vi må således i højere grad arbejde med måder, der virker vejledende, motiverende og inspirerende for det sociale arbejde, som i forhold til brugerne må foregå i et mere ligeværdigt samarbejde.

Udviklingsarbejdet, som vi nu får styrket ligesom temaplanlægningen frem for den gængse, ressourcekrævende detailplanlægning, skal hjælpe kommunerne, som på mange områder arbejder godt og idérigt. Mange kommuner er fuldt fortrolige med at arbejde ud fra mere fleksible og brugervenlige udgangspunkter, og der er ingen tvivl om, at den lokale interesse for at komme videre ad denne vej er til stede.

Den mangfoldighed af initiativer, som er sat i gang i lokalsamfundene de sidste 5 år, har aldrig været større. Vi må vide at fremme denne proces og se til, at vi ikke lægger hindringer i vejen for fornuftige løsninger i lokalforvaltningerne.

Konsulentrollen må styrkes

Sagsbehandlerens rolle må skiftes ud med konsulentens, der motiverer og støtter i stedet for at kontrollere. Den sociale forvaltning må i det hele taget komme tættere på brugerne, hvis vi skal have nedbrudt de barrierer, mange finder at der er mellem de enkelte kontorer i forvaltningen.

Med indførelsen i sommer af de faste takster for kontanthjælp er der i kommunerne blevet frigjort ressourcer, som kan anvendes på en mere aktiverende indsats.